

Tallinna Teataja

lt. 104.

Neljapäeval, 11. mail 1922. aastal.

Juhub igal üripäeva öhtul.

XII aastaläil.

Üksik nummer 3 marka.

Tolmets ja tellimused:
Tallinn, Suurturg nr. 16.
Kirjade abivese:
„Tell. Teataja”, Tallinn.
Rööpettavat:
Tolmetsaja — 285.
Tolmets ja tellimused — 281.
Tolmetsaja tööst: II. 12—1.
Raamatute hinnad: 1 kuu peale 75 marka
2 " " " " " 180
3 " " " " " 225
4 " " " " " 265
5 " " " " " 300
6 " " " " " 335
7 " " " " " 365
8 " " " " " 400
9 " " " " " 435
Väljamõote tuus 100 mtl.
Abresti muutmine 10 mtl.

Tellimiste hinnad:
Võistluse:
1 kuu peale 75 marka
2 " " " " " 180
3 " " " " " 225
4 " " " " " 265
5 " " " " " 300
6 " " " " " 335
7 " " " " " 365
8 " " " " " 400
9 " " " " " 435
Väljamõote tuus 100 mtl.
Abresti muutmine 10 mtl.

Kuulutuste hinnad:
Kuulutuse ühisel 3 mtl. m/m
Esimel 5 " "
Sisemel 5 " "
Sisem. telligebel 8 " "
Rohasõit. kuulutusel 75%
odavamad.
Rohasõit, mis alla libe tervisevõrgu ja tarvitamatu läbivab, aral ei hoiata. Kuuremed
tekitab õudustestel alustatult silega, kui sellest maret kasvas.
Rohasõit peab saama täistelit
nimi ja olevist ei olema.

Eesti tööstus-faibandusline näitus on 10.-19. juunini 1922 a. Tallinnas.

Ulesandmisli wõetasse vastu
näituse büroos Bona Biru tän. nr. 12.

1491

Palutakse septembrikuul ära-
peetava :: põllumajanduslike
näitusega mitte wahetada. ::

Esimene klassi Rootsi tsirkus „Konfidenta”.

Tallinnas, Merepuisesteel.

Reedel, 12. mail s. a. kell 8¹/₄ öhtul
tsirkuse pidulik awamisetendus

Eestlava kolmes suures jaos.

G. Palmgren-Adolfi, — üleilmne kuni-
lns taltfutaja ja hobuste õpetaja oma ha-
rndlaastel hobustel.
Magnus ja Mats — Eesti klounid.
Arrisonid — Itaalia ratsanikud (Metous
de Ball).

Willi — Charli Tschaplini paroodia.
Mats Tailor — 6 senomaal akrobaadi
trupp.
Theodor ja Roko (ehi) — kuuljad Wene
klounid.

Arionid — muusikaline number.
2 Kaudus — loomilised eltsentrifürid.
Merecedes — õhn alt, tegewad kinopildis
„Elaw propeller”.
Marion ja Ralf — ajakohased salongtantsud.
Ildus Samb Maduschura — oma talt-
futatud clewandi, kaameli ja hobusega.
Peale selle palju teisi hüvitavaid ümbreib.
Ligemalt eestlavad.

Pääjetähede eelmiinut esimesele 5 etendusele tifluse lastades igapäew tella 11 homm. kuni tella 2 päewal
ja öhtul tella 5 peale.

1537

Kas Teie ei tea?

Tallinnas, Mülleri tän. nr. 20 asub
mehaaniline saapatööstus

,PidaW.

Seal saab veel täna Teile torralistult
saapad varandatud ja tallitatud. Uued
testimise peale ruttu ja torralist.

1536 Hõige austusega „PidaW.”

Slutifandust

wõdealase vastu

monilite ja Heitide

peale. Töö torralist.

1535

Suur Epinatjewi t.
nr. 9, krt. 2.

Eesti Rannasõidu Liin.

Joh. Pitka & pojad, Tallinnas.

Peale kapitaalse ümberehituse lõpuleviimist, olustab

A-I. GREENEN'

(kapten Dengo juhatuse)

tuleval nädalal oma harilille reise Tallinna-Saarte-
Pärnu liinil. Wäljasõidu pääw saab eraldi kuulu-
tud.

Raupade ulesandmisli wõetakte vastu: Joh.
Pitka & pojad, ilus munits nr. 4. Telefonid
266 ja 348 ehk sadama ladus, telefon 16-85.

1519

Kirjastus „Aeg“ Berliinis

Kirjastus „Aeg“ püüdeks on Eesti raamatut väljumiselt tösta, nii, et ta
väljaanded kasutaks üldi wõimaaju, mis pakuvad väljamaa
paber ja trükkolud. Kirjastus „Aeg“, väljaanded wõdlistevad täiesi wõljamaa kirjastuse
wõljaanneteega. See on mõimalik Kirjastus „Aeg“'l selle töitu, et tal on tarinatada wõlja-
maad paber ja tehniliseks töölustikud ja ülevalt wõldanad Saksamaa trükkijad.

Kirjastus „Aeg“'l on kindlad ühendus Saksamaa föigesuuremate paberitwa-
breitega, kust iga üksiku trükkitava wõljaande jaotus paber
etteleititasse ja päästsalitust just vaberi hõdust saab filmas pibada juure maliku töötu.

Kirjastus „Aeg“'l on kindlad ühendus Saksamaa, Lätviagi ja teiste Saksamaa
linnade trükkitöödega, mis kirjastusalal palju laiemad wõ-
lusi pakuvad kui kodumaa puudustud trükkijad. (Nagu wõrdlemisi odav mitmekordis
trükk, teistide mitmekordis. Forralk ülissude walmiskamire j. n. e.)

Kirjastus „Aeg“ maa-kaartide, diagrammid, kaugus-tabelite, planeedide, postkaartide,
äriplankide, näituseid tarvisõinewale mätsleriliste plakatide ja üldse üldisugugi tunistrükkide
kirjastamise, mis kodumaa trükkides wõlmata kirjastab.

Kirjastus „Aeg“ wõtab oma päale ka kodumaa kirjastuse tellimised (trükk wõ-
leid, saaned, walmistab funktsiooneid kodumaal walmistatud ra-
amatutele j. n. e.) toimetab proovide ettevaatmisega Saksamaa eestujulikkusest paberitwabri-
tuteest igatu paberit soovitatakse, wõtab oma päale mahetaltuse nende poolt kes wõlja-
maal raamatutid odavalt ja mätsleriliste tahavab wõljaanda (võragine Saks kahe kuts on
selleks väga soobne).

Kirjastus „Aeg“ tellimised ja järelpärimised täidetakse ruttu ja torralistult.
Järelpärimistega põöratagu Berlin C 2 Neue Promenade Eesti Zeitschrift „Aeg“. Arhuhuatajo
fdetumisid sõlmissas igal üripäeval tella 11—12.

Eestis: W. Pahl, Tallinn, Suurturg 16.

Kirjastus „Aeg“ Berliinis.

Noortele tegemust.

On noorjugu hoiub, siis võib sellest kõige pealt ühte järel dada, — et noorte kasvatus hoiub on olnud.

Et Eesti noorte kallal tööd teha mästab, seda võis viimasel paaril päeval igaliksi näha ja kuulda, keda noortesse pürituvad tūsimised huvitavad. Noored tasuvad nende kasvatamiseks tulutatud väeva mitmekordelt, — peab ainult isikuid leiduma, kes noortele teed juhatada tahavad ja oskavad.

Waldwalt demonstreeris tegeliku kasvatusstöö tulenäti. Laiapäeval õhtune koolinoorsoo lüüdi laulukoori kontsert herra A. Kosemetse juhatusel. Niihasti juurepäraselt distsiplineringitud koor oma vaimisega kui ka saali täis enamalt jaolt noori kuulajaid olid kõige paremaks töenduseks, et mõjuvamaks kasvatus-wahendiks on kasvataja ning noorte tegelik töö. Tarvitsetses ainult näha noorte lauljate ja kuulajate meeleslu — ning selge pidi olema igale arusaale: nii kasvatatakse tegelikku koolumaa-ormastust ja isamaalikku vaimustust, mis väärtuslikum dönsast ja föliisest hurr-patriotismist. Võib julge olla, et Eestile kaduma ei lähe vist ükski neist noortest, kes laupäeval säravate filmadega lõusid endi ja kuuljate nimel „trunduswannet Eestile”. Niisama julge võib olla, et enam kui ükski iónadega jutlustumine on noortele koori liigetele selgitanud korraspidamise, täpivealise ja enese distsiplineringimise ja vallide muude mõoruuste tarvilikkust, järjekindel harjutus-töö, millega enam-vähemgi korralik koorialal ei ole mõeldav. Et noored lauljad viljunud juhi hoole all töötades ka puhtkunstilises suhtes tulevikuile on võidetud, see tun-dub iseeneest mõistetav.

Taifeks näituseks, mis illustreeris Tallinna noorte terveid instinkte ja digetesse roobastesse juhitud enesekasvatusungi, oli vähapäeva hommikune koolinoorsoo teate-jooks ümber linna. Tarvitsetses ainult vaa-data, missuguse nägudega jooksjate viimne vahetus Koosikrantsi tänava nurga kohal Paari puiestee otsas järjekorda ootas ja kuulda, missuguse häältega „punaste” esitaja hüüdis: „punane on kõige ees!..” Tarvit-

ses vaadelda noorte jooksjate asjalisse ette-valmistusti viimse, otjutava jaama-vahe jooksjuts ja kuulda jooksjaid saatvatest auto-dest tulenäti, oina-mehi ergutavat „indian-laste-kisa”, et rõõmsa heameelega konstateerida: noortel on huviid, — antagu neile ainult vähagi võimalust huvitavaks tegutsemiseks. Küünme ja mitukümmend korda rohkem peaks osatama noortes huiu äratada juuri mitmetegu spordi ja teadliku teabakul-turi vastu; kasvatajad peaksid spordi kasvatuslist ja distsiplineringut wäärtust ar-wesse võttes ise püüdma igal spordi-alal noortele elamus eestrijuks olla. Kasvava põlvne kehalise ja vaimlike terveise ni-mel ergutatagi noori agarale, kehalise ja vaimlikele trainingule; sellega võidetakse kasvatuslises mõttas rohkem kui sadade kui-vall moraliseerivate sõna-vallingute, või noomitustega, mis lähevad ühest kõrvastisse ja teistest välja. Nga vähemagi sport-like saavutuse eel käivad vääsitavad ja sage-dasti igawad harjutused on kõige paremaks näitluskuts õpetuseks, et ainult töö laudu midagi võib saavutada.

Et üksnes töö laudu väärtusi linea saab, seda tööasja peab noortele õpetama ka mit-me kohaliku kooli ja Tallinna skoutide ning

guidide jaoks korraldatud tegelik sunine aiatöö. Pühapäeval sunirelt osalt oma käe-ga valmistatud aiatöö-riistadega Petshi aeda lätluvad skoutide ja guidide read ära-tasid tänavail mõnegi mõõdamineja täbel-pami. Nia-wärvavasse kogus hulgale asjast huvitatuid täiskasvanuid waatlema linna-laste esimeset kätset — maa põrest saati välja meelitada.

Lapsest näsid hoo ja agaruüega asja juures olemat. Wõdrastav aga oli, et asja juhtivate kasvatatakse seas nähtavasti üp-tegi ei olnud, kes isegi aiatöö-tunnels. Si ole ju sellist veel tuli, et töötig-iad joonde komandataks ja neile labidat fä-tte antaks; töötajad peavad ta leadma, mis labidaga teha ja kudas seda teha. Seda kah-juts ei näidatud; oskamata käed ei suntnud tööriistadega — pealegi farnis vilethate tööriistadega — kuiju suurt korda saata. Lahetakse, et noortel maast sügisel midagi mõtla oleks, siis palutagu neile vilunud as-jatundja juhatajaks; tunnevad ja paljud lin-nalased seni labidat ainult kuulmise järel. Mis juhatus aga võtsid neile anda kasvatajad, kes tarvilikuks peavad kõige pealt sõnnitut lasta maast ära medada ja ära pö-ledata, seest see olemat „kutu” ega olla sellest sellepärast mingit kasi.

Ka noorte mitmekordne pääwapildista-

Tarvitajateühisus „OMA“ liikmeile.

Tegewuuskapitaali juurendamise otsarbel otsustas „Oma“ vabikogu, koosolekul 30. aprillil s. a., kohustada iga liiget aasta jooksul niiwört osasid omandama, et tal oleks läesolewa aasta lõpus kolm osa à 250 marka, kõlku 750 marka.

Sellejamaa otsuse põhjal ei mähetka kauba hinna-alandust ja osamaksu diividendi eune välja kui liikme osamaks 1000 margani on übusnud.

Osamaksu täiendamisi vältakse vastsu ühise peakauplusess Wana Posti tän. 7, igal üritusel kella 9—5.

Juhatus.

1497

mine eme töö algust ja töö ajal tundus pealtvaatajale illearusena: töö ei ole mäng, — mängiks aga muudab töö igasugune posseerimine ja otsstud seisanditese komanda-mine pääwapildi-aparaadi ees. Mingiungut pääwapildi-tamist ega mingiunguseid pisti termitustööneid ei ole waja, — vaid tegelikku tööd. Kas noored kaevavad ja fülvavad; lai tunnevad, kui rask e on iga vorgandi ja kaalika kasvatamine, siis mästab-wad nad lugu pidada ta „elosest” leivast, mida niiud nii kerge lätega kõrvale läittatakse, ndudes aina ikka värslet.

M. R.

ono

lahti ja pani ühe otso Alberti rinna eest faenla alt läbi ja üdus mõlemate õlgade mähele kõrvastti linni, veldes:

— Sellest august pääseb valgus öönsuse. Sa võid seal tuli töheli panna riutamide ligikaudseid ümruji ja jaotusi. Pane fölk bäästi töheli ja fui valmis oled, siis hiiua — tömban jälle üles. Kõigejä sellest, mida ja seal näed, annad ja mille täpivärselt aru.

Rupert oli föigkeit läheskaa aastane, kuid ta oli tugev, tarb ja tõsine. Ta oli vähese jutu ja kõneleb väga harva ja ainult ja-da, mida tingimata tarvis oli kõnelda. Ta ei vastanud midagi üale. Tõsijena, pöördes jumala-dava pilgu oma naerataava ja fah-rotu ema poole, kadus Rupert auru.

Glo laätkis föit pistamööda järel, mida poiss libistades tömbas. EKKI tömbus föis pingule: Rupert rippus. Ümbes seitse meetrit föit läks alla, siis läks ta lõdvaaks.

— Rupert ei rippi enam, ütles parim. Ta on juba jalul.

Alt tulidus felge hääl:

— Hui! Laseb föic lahti. Võin juha kündida.

Rohestisti pool tundi tuli vodata ja mitte ilma teatava rahutuseta.

Wimaks lükus föis mesti ja Ruperti hääl hiiidis:

— Hia, tömba mind üles!...

— Ta tuli jälle nähtavale, iffa tõsijena, kuid tema filmad särasid töömust.

— Ida, ütles ta. Seal on föige pealt värake öönsa muna sarnane riuum, kust väär-je augu kandu, mis minule läbirönimiseks paras, ümberde, peage ümargusse öönsuse riisut mis on 10 sainu lai, taotse pöran-daja ja kõverate seintega. See riuum on väga tiiv. Seal ma laikungi föie lahti.

— Siis on sitt küljet — Albert näitas hommi-ku poole — kütas ja föige lehe, kust 10—15 sainu ronides teise riuumi pääseb, seal oli piine.

Kuid seal tuli mulle mælde, et mul väik-seid küünlaid lastus oli, mida tulekini sää-devaga võib põlema siiüldata. Tüütasingu ühe põlema ja siis järgi mõõda teised.

Niiud nägin, et kolmas öönsus ei ole nii riinmitas kui teine, ja on juba peaaegu nel-jonurgeline. Ühe seina ääres on kuni mit-meugust enam ehet vähem üüganat loobast.

Härgnet.

ooo

Lutifier.

58

Jean de la Hice'i romaan.

Kuli välja, et kuberner esija Somers ei olnud mitte ainuke inimene — ei ka eji-mene! —, kes Bermunda jaarestikku hakkas „koloniseerima”. Niiks perekond oli kuulagi ünni sattunud ja seal endale kodu asutanud. Ta oli seal elanud, võidelnuud, kõnumud ja töötanud veidra saladuse katte all... Ja niiud...

See on tõdesti isearaline lugu, juhtunine, nagu inimline ajalugu niifiguseid vähе si-faldab, ja mis kili wäärt on lühidalt ära-jutustatud olla, tñues ainult mõningaid ük-sikasj.

16. veebruaril 1608 jää üks Hollandi-aeda ankrusse mõni jõlm fölige lõunapoolse-mäst Bermunda saljusid lõunapool. See oli mõõna ajal, kaks tundi enne pääfese looja-mineket. Õlm osi ilus. Laewalt lasti alla paat, mida kuus madrust sõudma hakkasid.

Esimene kallju juure sündmus, laskis paat maha ühe mehe, ühe naise, kaks poissi, 6- ja 8-aastajed ja ühe viieaastase tütarlapse. Siis laaditi veel välja kimp riideid ja pe-ju, kast bissiwiiti, waat wiina, kõlm waati-wett, pakk falapiügi riistu, teine pakk mit-meuguseid muid riistu, tñun püsitsrohtu, kaks vüssi, ühe kuluswormi, tinalatte ja mit-meuguseid isiklike pakte.

Kui see oli sündmus ja paat laemo sühis kalljust saugenes mõttis täärti juures olev ohvritser mütsi peast ja keerutus teda tervi-tusse inimeste salga poole, kes kalljule oli maha jääetud, ja hiiudis Saksa teesel:

— Parun Glo von Wartek, kaitstu teid Jumal, teid teie naist, teie sahte poega ja teie väikest tütar. Ja põgenege saatan, kes teid hukka saatnud, jumalitu kaitse hilguse ees.

See oli hästi öeldud.

Kuid vastuköla, mis need sõnad parun Glo von Wartek hingess mõjjid äratada, ei taifistanud teda nature aega pärast seda täh-ele panemata, et meri oli tõusma halanud. Ei kulus tundigi, kui lained peaaegu terive kallju ära mataksid. Niiult kallju ülemine-vind, mis oli umbes kaksitkümmend rünt-meetril suur, oleks veest välja jäänenud. Ni-nult suurte tornide ajal käsid lained temast üle. See pind oli laetud poolsesti maa-, poolsesti meretaimestikuga.

— Diana! ütles parun karmi häältega, meil on värvalt tund aega oma elu ja wa-randrie päästmiseks. Söö tuleb ja meri tõu-jeb. Küttame!

Parun ja tema naine olid noored tuge-wad inimesed. Rupertil ja Norbertel, nende poegadel, olid juba mustlid ja oli iheloomu. Peale väike Grisly, kes eisimesena üles kallju osa kanti, olid kõik teised kõlmeveerand tundi asjade koristamisega ametis.

Kui meri oma harilikule hooaja förgule oli tõusnud, murdusid lained ainult kaks meetrit allpool seda kõigest platsi, kus parkidest, fastidest, tünnidest ja kohvitrest vastsast tehtud varju all öösikul ulualust leidsid mees, naine ja kõlm last, kes kalljule oli maha jääetud.

Siinna mahajäetud! Mispäras?

Sellepärast, et parun Glo von Wartek ja tema naine, kes Hollandis hirmjate mõõ-dade, vaimuväljaloatujate ja jaatana abi-liste kulujuhe omandasid, olid Amerikasse sunnitamisusele mõistetud. Kuid laemata-patenile oli jalajane käsik antud neid maha panna eisimesele tühjale saarele, „kuu Ju-mal ja tuuled laeva viitwad”, kaasaandes neile töö- ja kaitseriistu ning toitu vähemalt üheks kunkis.

Pärast peaaegu unta ööd hakkas parun Glo von Wartek — eisimene sellenimeline — oma mit ajufohta mõõna ajal surma. See oli hiiglaslikumurakas, 150 meetrit pikk ja 100 meetrit lai, millest mere tõusu ajal kõik faksteistkümmend ruutmeetrit lainetest välja ulatas.

Seal on mõõmata elada. Põhjapoolt paist-sid teised kalljuid, saareteid ja saared. Seal näis olewat taimekasvu, näis olewat elu.

— Meie tühjendame fastid, kohvid ja waadid ning teeme nendest parve, ütles pa-run. Selle parve poole laadime oma asjad ja lähme siis isegi ka jumala poole. Nii kalljule kalljule, jaarekeselt saarele sündmus, jõu-ame veel enne ööd ühele nendest jaaretest kus elu näib olevat. Siis jelle väga fasti lau-dadest teen aerud... Tõõle niiud!...

Juba asuti tema kallju täitma, kui ta äs-ti hiiudis:

— Oo, oo! mis ma siin kuulen? Temale näitas nagu oleks kallju jeest sündmus ja kajats tema saamudele vastu.

Ja lõi konsaga tugevasti vastu kallju: oli tunda tundmed kõinat, mida kõik kulu-jid.

Sehe tekkis Golo von Wartek hingess hirmus mõte, mida sundab sihindada ainult krig.

Parun pani käed ristamisi riinna peale ja põoras näo Bermunda searestiku poole, kus kahlemata rohulikud päriselanikud asjusid. Siimade ja juu ilme legi selle näo met-sikutes. Siis põoras see nägn veel natuke vahelik ida poole ja ta näis üle ookeani ab-wordatav seda Euroopa rahvast, seda wal-ge tõugu, tema oma tõugu, kes Wartek siigulonda taga tulus.

— Naine, seal all kallju sees on öönsus, on enes, vahet kõobas vidi grott.. See kallju, see kallju ei ole muid midagi kui mere-alue mae tipp. See kall kohesi tuletoitus meie merealuseks riigiks. Sell kui minn indistis mind ei peta, siis kall see — ta ida kannaga mesti vastu kallju — minu si-gulondas.

Siin valitseb minu siigulond, mõideldes föigi inimeste vastu, värvest värve, kuni meie lapselapsed meie eest on kätte maksmud, tehes kogu inimkon-na oma orjadele. Kirgas! Kirgas!

Ja baaras raste ja terava kirkla nende riistade hulgast, mis temale tema kohu-mistjähe iironia läbi oli jääetud.

Koputades ettevaatlikult sitt ja sealt, ot-sis ja seda kohta, kus föige peale kallju sisse raiuda.

— Täbi! Siin kohal võin jelle kallju raiuda.

— Ta lõi kallju enne mõoraliseks ja hakkas siis autu sisse raiuma.

Ja naine Diana, hoides Grislyt sülles, waatas waikides seda tööd pealt. Rupert ja Norbert jälgisid isa tegutsemist siire hü-wiga.

Glo von Wartek töötas ühe tunni, ilma wahetpidemata, ilma puhkamata. Ta töötas rihelikult ja kindlast.

— Kui läks kirgas vahemelt läbi. Kallju mõlm oli läbi raintud.

Autu laiemaks ja ümargusemaks tõha, nii et sealt Rupert läbi võis pügeda, see oli mõne minutit töö.

Ühe kohvri ümber oli seotud pikk ja tu-gew nahkliis. Parun mõllas selle kõie riutu-

Ajuntitude laenu protsentid alandatud.

Wene laewastik kavatseb Balti merel mandööversõitusti ette wöötta.

Genuas otsikasse pääseleed uuest triisi. Koobetakte, et Wene vastus lilles-tele lepliit saab olema.

Jda-karjala tõsimus tuleb rahvastellidus arutusele.

Warsawis võelikse Wene tervit maha.

Benemaa wõelik 160.000 tubla lotteri-pinna ruuhüllu pealt läri,

Ingismaal lokandi töötu 600.000 töölist tööta.

Päewa uudised.

Ajuntitude ehituslaenu määreosed

olid eila läbivaatamisel wabariigi valitsuse koosolekul. Ehituslaen, mis ajuntitudele 100 miljoni marga suuruses antakse, pidi määriste ettepannid laava järele täjutama fulla grammi eht rukki kilogrammiga hinnaga järel. Et aga sarnane kahekordne alus segadust wöib jõnnitada, siis on valitsus joo-winud, et laenu täjumise alusel ainult fulla grammi hinnas wõetaks. Nulla hind on rukki hinnaga wõrreldes palju kindlam.

Ahtlasi on valitsus nõus laenu protsentide täjumise tähistaega aprillikunst maikuuleks ja edasi liikuma, kuna maikunus põllupidajatel wõimalus kartulite j. m. müügi läbi rohkem raha jaada.

Loenu ja selle protsentide täjumist kavatsetakse ette wöötta liigprotsentide alusel.

Wabariigi valitsus ajuntitude laenu protsentid alandatud

8 % ajmel wõetaks 6%.

Ajuntitudele 50 miljoni marga suuruse laenu peale oli määratud 8 %. Sellest pidi minema 5½ % Eesti pangale, ½ % Rahvapangale ja 2 % laenuasutustele, kes laenuist otsekohe välja andsid.

Eilasel koosolekul otsustas wabariigi valitsus ajuntitude laenu protsentid alandada 5½ % peale aastas. Peale selle wöivad ühistegelised laenuasutused veel tuni ½ % pooles aastas kommissjonitaasj wöötta. Nii tuleks siis ajuntitude laenu eest tasuda kuni 6 % aastas.

Viktor Kingissepa surnukeha ei anta välja.

ETÄ. Wabariigi valitsus otsustas 10. mai koosolekul Viktor Kingissepa surnukeha Wene wõdimudele mitte välja anda.

Raudtee konverentsi Eidskuhnenis lõppenud.

Raudtee konverents, mis 24. aprillil Eidskuhnenis otseliikenduse ja Riias fest-ariebüroo asutamise ajus tookku astus, on lõppenud. Meie raudtee esitajad raudteeülemaabi Jemini ja wällisteedega ühenduse inspektor Selja jõnavad homme Tallinna.

Rügiraudteebe kewadine ülevaatus algab sunnarvasti 23. mail. Teede ülevaatus algab Tallinnast ja läheb edasi Narva sihis.

Meriüline Eesti keele õpetajate kongress.

Käesoleva aasta juvel, koolitöö lõpus, kavatsetakse üleriiklik Eesti keele õpetajate kongressi Tallinna tookku kutsuda. Päevalorrale tuleks Eesti keele õpetamise tõsimus alg- ja keskkoolis.

Laskeriuistade lubasid pikendatakse.

Senini said laskeriuista kandmine ja hoidmine lood ainult ühe aasta peale välja antud, misjuures igafordse loa wõtmise eest 100 marka riigi heaks maksu wöeti. Niiuid on sijemisteerium ringkirjalisele seletanud, et edaspidi on politseiülemotel digus neid lubasid oma äranägemise järgi, täiesti usta-matele isikutele, ka pikema aja peale (kuni viie aastani) anda, misjuures on nad aga lõhustatud lubasajalt iga aasta eest 100 mk. maksu ette wõtma.

Eesti karstus-haridus kongress peetakse õra 25.—28. juunini Viljandis. Kongressi loetakse sellepärast iseäranis tähtsaks, et seal arvatavasti arutusele tuleb ja tõsimus, kas teeluseadust lähemal ajal rahwähäältele panna, wöi edasi lüfata.

Peale selle on veel kongressi päevalorras riid teisi karstusliikumisesse püntuvaid tõsimusi ning haridustöö korraldamine kodumaal.

Wene laewastik kavatseb Balti meres manöövrivõitustid ette wöötta.

ETÄ. Wene kohalik esitus teatas, et 1. juunist alates kuni 1922. a. laewaõidu ajaljargu lõpuni Wene weepalse ja weevaluse laewastiku mitmejugused osad manöövri-otstarbel lahtiile merele, wäljaspool Balti

mere ja Soome lahe territoorialveti sõitu-sid ette wöötta kavatseb, kuid läänepools Tallinna meridiaanist. Manöövritel laske-harjutusi ei tehta.

Genua konverents.

Lloyd George'i ettepanek Balti rühmale pürite asjus.

ETÄ. „Nene Preussische Stg.” 6. mail teatab, et Lloyd George olla Balti riikide rühma poole pööranud ettepanekuga, et piiriliid idas lahendatakse. Kui lõubub, et Leedu valmis olla rahuldamas Wilna autonoomiaiga eht erapooleluts kuuletamisega, kui talle Meemelimaan antakse.

Aidas tervis iluviideerda?

ETÄ. Berliin, 9. mail. Genuast teatakse: Genua delegatsioonide juhid püüavad väljaväjuteed leida praegustest triisi. Lloyd George ütles: Meie oleme wöitnud palju raske, mis palju suuremad olid kui praegune ja peame ka selle wöitma. See on põhjus, mis meie Genuasse tulime.

Lloyd George kavatseb Genuasse jääda, kuni tagajärgi saavutatakse Benemaa suhtes, keda Briti valitsus põhimõttelikult nõus on de jure tunnistama. Itaalia on valmis nõutogude väljaväist tunnistama. Wene delegaatiid eht konverentsi sisse ei ole veel kandnud. Samasugused lootused on ka Watinani. Teataatke, et voodust kirjad, mida juha Benedict XV töötu seisus, terivendavat mõju avaldavad Genua delegaatide peale. „Daily Chronicle” arvates ei wöi konverentsi edasiliikumisest juttugi olla. Leht ütleb: „Seisukord on tõsine, kuid hästi informeeritud ringkonnad usuvad siiski konverentsi edusse.”

Koobetakte Wenele lepliit wastust.

ETÄ. Berliin, 9. mail. Arvatakse, et Sofia waheltobituel Wene wastus liitlaste memorandumi peale tookku seatakse leplikus toon. De Facta on ka waheltobitajaks liitlaste ja nõukogude delegatsiooni wahel.

ETÄ. London, 10. mail. Reuter. Genuast teatakse: Wastuosa ootustele ei antud täna Wene wastust liitlaste märgufirja peale, sest pärast jutuajamist Schanzeriga otsustas Tihitscherin, et wastust muuta tuleb. Tihitscherin sõitis Saint-Margheritasse tagasi, et teiste delegaatidega nõu pidada. Arvatakse, et wastus leplikumaks muudetakse.

Katoliku kiriku õiguste kaitse Benemaa.

ETÄ. Berliin, 9. mail. Genuast teatakse: Kardinal Gasparri palvel andis Pizzardo konverentsi eisimägele de Factale memorandumi, milles ette pannakse, et Wenega tehtavaasse kõkkuleppesse üles wõetakse ka kindlustised katoliku nõu wabaduse kohta Benemaa, kui ka lõhustus kirikuvaranduste tagasiandmise kohta.

Bulgaaria nõudmised.

ETÄ. Berliin, 9. mail. Bulgaaria valitsus pööras märgufirjaga Genua konverentsi poole, nõudes pikaajalist moratooriimi, juurepäästeed Egea merde, kindlustusi wähemuse hinvide kaitseks ja suuremaid rahwähelisi krediite.

ooo

Tallinna sõnumid.

Nahaline loterii

1.000.000.u. wäärtuses on Tall. koolide hoolfonde ja wanematekomitee keskjuhatuse sieministeeriumi loaga korraldatud waesemate õpilaste toekamiseks. Loterii piletite arv on 50.000. Wötitüd on 1284. Esimene wöit on 50.000, teine — 25.000 mk. jne.

Tulumäksu ametnikkude hajameelsus.

Tallinna elanik A. W. kuulub tulumäksu juhtes 1. jaoks alla. Inspektor teatas, fodanik A. W.-le, et ta teda 100 (saja) mar-

Obavalt määr.

1584

Obavalt määr.

Inglis ülitonna- ja püsfriideid — suures väljawalitus —

Wana Posti t. 3. R. Piip. Wana Posti t. 3.

Alligatogu.

Hommilune koosolek

Juhatak R. Wirma.

Peale täiendawaaid valimini komissjonidesse kannab Rtl. Johnson (i.-d.) oma rühma nijnel ette kütsumise wabariigi valitsuse Narva linna tööta tööliste asjus. Kütsumises toonitatakse suurte Narva wabrikute praegust wäevalist hingetjemist, tööandades ainult mõnele tuhandele töölistle. Kuna seal waremalts künnes tuhandele töötaid. Olla kindel, et tööta ja wilehas seitskorras olejate tööta tööliste arv Narvas palju suurem on, kui ametlikud andmed seda näitavad.

Püstakse: mis mõtleb wabariigi valitsus Narva tööstuse elustamiseks ja tööta tööliste olusorra fergendamiseks ette wöötta?

Järgneb kaub.-tööst.-ministri wastus Rtl. C. H. Pooli kütsumise peale kartulite väljaveo ja töstekraana fordaseadmisse asjus.

Kartulite väljavedu ja laevadele laadimine viidi Tallinnast üle Baltiki jaadimasse mitmeingustel vähjustel. Sarnane forraldus oli tarvilik kõige pealt sellepärast, et kartulite läbilaskmine Tallinna jaamale liiga koormavaks munitus, mille töttu tarwidus tekkis, osa sellist tööt teistes punktidesse üle viita.

Sealjuures on kartuli - eksportööridele wõimaluse järele wastutuleks püüitud olla, näit. alandati tolliraha punuda pealt kuni 2 markant cent 5 mrt.

Kui kartulite väljaveo forraldus siiski mõndagi soovida jätab, siis tuleb seda peasjalikult eksportööride eneste arvele panna, kes tihisi wäikeste spetsialistidega ehitatakse.

Edasi annab minister seletusi sadamas põhjajununud kraana ülestõstmise ja korda-seadmise asjus.

Teatarvasti on kraana nüüd juba ülestõstetud.

Päewakorras edasi minnes tehakse paljudes seaduse-eelnõudes mõned redaktsioonilised parandused ja kinnitatakse statistika keskbüroo põhimäärsus.

Maaseaduse komissjoni ettepanekul in-

leb arutusele maaseaduse § 1 täiendamise § 4 minutiimise seadus, mis eneses okupatsiooni ajal tehtud maa-alade ostu-müügi levingu freposteerimist sisaldab. Rtl. Wain (i.-d.) ja Gustavson (i.-d.) tegutsevad, et nende rühmad sarnaste levingu freposteerimist digiajaks ei pea ja hääletavad sellepärast ettepanndud seaduse vastu.

Hääletamisel wõetakse eelnõu 1. lugemisel vastut.

Edasi wõetakse vastu kõik seadused, mis põewakorras on.

Põõsakel lõpeb sell ¼.

Järgmine koosolek otsustatakse ära pidada ¼ tunni pärast. Päewakorras seadus eelnõud, mis eelmisel koosolekul 1. ja 2. lugemisel vastut.

Riigikogu IIikmete külastail Riiga.

Sommee föidavad umbes 25 Riigikogu liigid ühes ajatirjanduse eitajatega Lät Ajutavale fogule kätta. Nendega föidab ka sa ka sieminister Einbund ühes adjutandi ga. Nagu kunsleme, olevalt Riias wõõrus föigu kava järgmine:

Laupäeval, 13. mail, sell ¼ hom. Riigikogu liigete wastuwõtmine Riia mafjalis sell 1 p. l. eine (Schwarz restoraans); peale ei ette ringidit autodel linna tulevime misjeks; sell 7 dht. ooperietendus Läti Nationallooperis. Peale ooperit piduõõök Riia tava kogu eisimene Tschakste juures.

Pühapäeval, 14. mail, sell 10 hom. föidab Riia randa, kus einet wõetakse. Sell 5 dh. tul tee Eesti jaaditu Seljamaa juures. Sell 7 dht. ooper, kus ette kantakse talk ooperi: „Diosep ja tema pojad” ning „Sevilla habe meajaja”. Peale ooperit piduõõök kutsutakse oisavottel Läti Ajutava kogu poolt.

Esmaspäeval, 15. mail, hommifipoole minnesse, linna ning teiste tähtsamate oüntuse wamatamine. Sell 12 l. eine Riic linnavalitsuse poolt ja sell ¼ p. l. tagasiidit Tallinna.

ooo

Ainult kolm päewa veel

Wõetalse „AEG’i“ näituse numbrisse kuulutus wastu.

„Aeg“ ilmub Berliinis.

„AEG’i“ wõlimus on maitseritas ja ligitombaw.

„AEG’i“ sisu on wälitus paremate kirjanikkude faasabil.

„AEG“ on lühikesel aja joostul eisimese koha Eesti ajakirjade keskel oman danud ja tema lugejate arv on kaugelt suurem teiste ajakirjade omast.

„AEG“ kuulutamine on selle töttu wäga kasulik.

„AEG’i“ kontor asub Suur Turg nr. 16. Avatud kella 9—5.

1545

Reidile tulid eila: Sofja aurik „Toreador“ kartulid peale wötna ja mitmejuguse fanbagaga Sofja aurikud „Minlow“, „Elektra“, „Prima“ ja „Theodora“ ja Amerika aurik „Anjable“. Praegu votavad reidil 28 laeva sadamasse pääsemist. Umbes 10 laeva föidavad lähenail päänil Petrogradi.

Eila läksid wälgja: Sofja aurikud „Galm“ ülejäämid fanbagaga Sangööse ja „Claus Horn“ ühijallt Rooda, Rootsi aurik „Odin“ reisijatega Stockholm ja Soome aurik „Alfred“ ühijallt Soome. M. T. T.

ooo

Onnetused ja turisõõ.

Varased.

5. mail teatas politsei wõdmindule Toom-Waestekooli tänaval elutsev Johannes Poljak, et tema eelvõisel pääval Wmire-Tartu maanteel kerutajate klubis pummeldanud, kus temal hõbe paberossitoos 1

Rahwamajandus.

Wördlewas andmed Eesti väljauhendusest läesoleva aasta eelmise veeandli lohla.

Veerand aasta kaubandusline bilans aktiivne — väljaväest 257.835.622 mfl. suurem.

Siigi statistika kesk Büroo poolt tehtud töökuvõtte järgi on läesoleva aasta jaanuarikuul välja veetud kaupasi 217.137.784 marga väärtuses, samal ajal siis see veetud 296.825.484 marga väärtuses; veebruarikuul välja veetud 264.397.918 m. väärtuses, siis see veetud 211.058.600 m. väärtuses; märtsikuul välja veetud 488.304.299 m. eest, kuna aga siis see veetud ainult 204.126.294 marga eest kaupasi. Seega on siis Eesti kaubandusline bilans viimase kahe kuu jooksul tublisti kasvanud. Tervet veerand aasta jooksul on välja veetud kaupasi 257.835.622 marga väärtuses rohkem, kui sama aja joostsi siis see on veetud.

See on juba suur edusamm Eesti kaubanduses.

Läti sadamate korraldamine.

Läti mereministeeriumi juhataja on väljamaa ajakirjanikkuulele seletust annud, mis Läti sadamate korraldamiseks teabte.

Wene raudteed ei suuda tööki kaupasid vastu võtta ja hulg kaupe tuleb ladudesse mahutada. Sellepäras tihedaks moodsd ja riimikud ladud ehitada. Söja ajal ühendatud ladud ehitatakse uuesti ja vigastatud parandataks ära. Riia tollimaja piirfonda murretatke 8 unit kraanat, mis 5—10 tonni üles tööstavad. 50-tonniline ujuv kraana on Riia sadama tarvis ehitusel. 35-tonnilist ujuvat kraanat Liibavis parandataks. Liibavi sadam tehakse 27 jalga sügavaks. Windawis on 45-tonnilise kraana ehitus läbil. Peale selle on mitmetes sadamates pastrandamisetööd käimas.

Saksa marga langemine,

mis viimasel ajal jälle käimas, annab Welt-handelile põhjust seletada, et langemise põhjus Genua konverents ja Saksa maa heaks tegemise mäksud on. Veht arvab, et Saksa maa oma kohustusi, mis tal 31. mail heaks tegemise ajus täita, enam täita ei saada. Siis wöib Brantsmaa poolt survet oodata ja see tarkus surub marga kursi alla. Kuigi jellel seletusel oma jagu põhja all, peaajalikult mõjub marga kursi peale praegu see, et Saksa maa 15. mail 50 miljonit kuldmarka tasuda tuleb ja selle tökkisaamiseks paberitahvi palju käima panna.

Ujuv Itaalia kaubaproowide meesse, mis tänavu survel ka Balti sadamatesse ja teiste seas Tallinna tuleb, arvataks Itaalia pöllumajanduse ja toiduainete tööstuse jaadusi näitama hakkavat.

Kaupade ületoodang Venemaal.

"Ekonom. Shij" — Wene ametlik leht — kirjutab, et trüktide ja riiklike kaubalude tagavarad sadad forda nõuidi misesi suurem aad olla: nälgival Venemaal olla läte jõudnud kaupade ületoodang! Kaupade hindade alandamisest hoolimata ei leia kaubad ostjaid; ei osteta tulsetikusid, flosse, kaapaid, riiet... Pöllutöriistad soostetavat läbudes.

ooo

Tehased maatondadest.

Tartumaalt.

Auktoraste seisukord on ühinenud sevaldel üldiselt formis kurb. On pöldusid, kus valgamaade viisi oras täiesti en ärarikutud ja pöld üleskünda tuleks. Otarbekohane oeks äpardanud rullipöldusid tarvitada juurevihja wöi kartuli alla, kui külkipord seda lubab, ehet segavilja alla. Oder ei anna igakord mitte häid tagajärgi, kui teda kilida talvest ärarikutud rullipöldudele. Heinapöldud, eriti ristitheina orased, on üsna kenadena ja lootustäratevata lume alt välja tulnud. On aga farta, et sevadejed ööklülmad kohati wöidivad heinaoraseid rikkuda, taimi maa külmanisel üles tösta ja seega juuri rikkuda. Et seda ööklülmade kahjulikku mõju ära hoida, tuloks kannatanud heinapöldud raskete rullidega üle rullida, mis maa ja ühtlasi taimi juured kinni litsulis.

Kewadised pöllutööd on kohati juba algnud. Et sügisel wördlemisi rohkesti kündisid tegemata jää, püütakse nüüd künnitöödega wöimalikust rutata. Peab aga tähendama, et mõnel pool vast lüiga on ruttud raskemate maade künninga, — kuna mõnel pool — sügisel künnid juba liig kavaks äestamata on jäännud. Külli on ei ole veel pea kusagi jõutud, välja arvatuud mõned üksikud juhtumised, kus loomadele juureseks haljastoiduks segavilja on juba külitud. Igatahes ei taheta külvinga aga kava ka enam viivitada, kust pöllumees peab silmas üldist looduse seisukorda, nagu vänoona ütleb: "Pöllumees ehtigu end ühes loodusega". Mõned on aga juba hoogs vörmas lehte minemiseks.

Miske nad heinamaadki lõowad juba hõljendama. Siin-seal pürituvad juba väljalastud loomakarjad silma. Nohati on ta juba hobused "murule" viidud. Dia fal-

Wene ostja on viimase wöimaluseeni wae-sels jäänud; maelanik ei suuda enam ostta töigewähemotki. Tikkude osemel tarvitab ta tuleksivi, lambi osemel peergu, mabrikuti-riide osemel koduhoetud riitet, klaasist wöi sa-wist jooginööde osemel tibja plekkboosi, saabaste osemel viiskusid. Raha wäärtus lan-gub nii suguse kirurgaga, et tagavarakas fo-gutud rahadel wähemotki wäärtust ei ole; ainult välja vastu saab midagi mahetada. Vilja aga maal enam ei ole.

Wene rahva ostujööd langeb iga päeva-ga. Ja juurlinnade toredad kauplusid ning töhwikud (millele kaup ainult "sowbur" idele füttesaadav!) ei suuda olema taks teha seda töösiasja, et hävitatuud Wenemaal — kaupasid liiga palju on!

Ometi loodatud Lääne-Euroopa riigid Wenemaal endi kaupade ülirohkuks turgu-sid leidvat. Si rehkendata sellega, et Wenemaal enam inimesi ei ole, kes suudaksid kaupasid osta.

Poola-Wene kaubandus.

"Gol. Rossii" teatel on Minsk Wene-Poola kaubanduse keskpunktiks saanud. Kauplejateeks on peaasjalikult salakaubave-dajad, seest avatük kauplemine on riigi wää-liskaubanduse osakonna monopool. Kuna Wene valitus salakaubaveoga wöitlemiseks jõuetu on, kaupatsetas eraäridele kauple-mist lubada, et nendelt mäksusid riigi heaks votta.

Seisukord prahiturul

lähed laevaomaniflode seisukohest waadates päävpäevalt pahemaks. Nöudmine laeva-ruumi järele on nii wähnenenud, et ifegi need autikud, mis teatud sadamatesse kaupa on viinud, kojuksiduks koormat peale ei saa. See teade käib ookeani laevade kohta.

Maatonduse seisukorra paranemine Rootsi.
Kewade on Rootsi kaubandusele muhi loo-tusi toonud. Saksa kaupade fallinemine on nöudmist Rootsi oma kaupade järele kasvanud ja väljaväedur hakkab suurenema. Suured rauatööstuse ettevõtted on pärast pühü käima pandud. Maatuder on seisukord paranenud. Läinud aastal sellamal ajal oli pangatähti 657 miljoni käimas, tä-navu aga on 550 miljoni. Panga protsen-tide mit alandamist wöib iga päev oodata.

Gesti piirituse tarvitamisest.

"Tallinna Teatoja" toimetusele.

Teie Ingupeetud lehes 6. lkp. nr. 100 etteoodud arvud piirituse walmistamise ja tarvitamise kohta, mis "Tulev Eesti" jä-rele toodud, tarvitavad õigendamist.

"Tulev Eesti" statistik on tabelitel nr. nr. 2 ja 3 tuhandilid kraadid tervele kraadi-dena arvesse vöttnud, mille läbi kraadide arvud 1000 korda suuremad välja on tul-mud, kui nad tõepoolest on.

Tallinn, 8. mail 1922. a.

Altsiisi peatavalituse juhataja:

(Allkiri.)

Toim. märku: Kui "Tulev Eesti" tuhandilid kraadid on toonud, siis on mu-dugi wahe teine. Seda ei wöinud kudagi aimata, kust harilikult arvataks piiritust ikka tervele kraadide, aga mitte tuhandikude jä-rele.

nr. 18 ilmunud.

Giids peale muu: Ialapüük Saaremaal, Pühajärel, Pranglis, Meriõnnestused. Hülgepüük. Kalavete rentimine Birumaal, Matsalus, Pärnu lahel, Narwas, Börmäaal. Ühistegewus. Kalaasjandus ja teabus. Ilmabe ettekulu-tamine f. m. — 42 lbt, hind 20 mlt. Saada igalpoolt. Pealadu Tallinnas, Meripuuest 5. "Saewanduse" kontoris.

lastel on juba lana koolme õitsemas, kuna pöldudel ja ka kraavikallastel paislehele — selle kurjema pöllumehhe waenlase, juurimbi-rohu kollased died silma püutuvad, mida paraku, vahind pöllumehhed effiombel palju wähem kardetavaks waenlaseks — wöilis-leks — peavad. Ohakski hakkab pöldudel juba end maasse jäänuud juurest arendama. Jalle on algamas pöllus elu, jalle on algamas seal mis loomisajajärv.

Jalle on algamas pöllus elu, jalle on algamas seal mis loomisajajärv.

Pöllutöökursused Pangodis.

Pangodis, Tartumaal, korraldatud L.-E. pöllumeeste keskelts ja Tartu maakonnawa-lituse pöllumajanduse osakond ühiselt kahe-päewahe pöllutöö ja karjatasvatuse kurjuse 7. ja 8. mail f. a. Kursus oli määratud täienduselks talvel detsembrini ja febraruari pöllumeestel jaanuaris ja veebruaris. Maakonna pöllum. inspektor Saar ja üliõpilane Kabin füstasid rohkem tegelikku, praktilisi pölli-majanduslike ellu püstituaid pölevatiki-misi. Muu seas huvitas pöllumehi eriti seemeekasvatuse kütsumus ja kontrollühise osutamise kütsumus. Loodetavasti junda-wad Pangodi mehed ühes Päidla — naabri wallaga lähemal ajal juba kontrollühisele ellu kutsuda.

Wörumaaalt.

Statistikilised andmed Wörumaa elanikkudest. Wörni praooskonnas läinud aastal kürliku arvustiku järele 1876 in. suundinud ja 1898 inimeste suurud. Üleüldine hingede arv oli 94.336. Nende seas on mehi 46.479, nais-ter. 47.957. Päulatatud on 830 paeli.

Wörni maakonnawa-lituse koosseis on praegu 26 iisikut (maakonnawa-lituse liif-med, ametnikud ja teenijad), kelle palk 10.500 ja 3800 marga vahel sõigub.

Nakwerest.

Nakwere linnawa-lituse laenu tähtaega pikendatud.

Wabariigi walitus on hiljuti otjustanud veel kord pikendada Nakwere linnawa-lituse kelmemiljoni-margalist warnustuslaennu. Ges-ti pangas funi 1. jaanuarini 1923. a. Laen pikendamine sündis tingimisega, et linnawa-lituse osa laenust 2½ miljoni marga suurenes, kindlustatakse obligatsioonidega liikumata varandusteks people.

Nakruspäevad Nakweres.

Nakruspäevad 6. ja 7. mail läksid Nakweres mööda launis igapäevaselt. Tänava-tel pandi mõlemil päewil toime karbis-kiundi, mis 17.075 marka sisse töi.

Invaliididepäeva sissetulekul Nakweres.
1. mail toime pandud karbis-kiundi, mis 17.075 marka sisse töi.

Läänemaalt.

Lääne maakonna apteek ajumisel. Lääne maakonnandukogu otjusitas oma viimasel koosolekul, maakonna apteekti ava-da, milleks maakonnawa-lituse ülesandeks tehti, kohalike riimne leida, selleks kohale eel-arve kofku seada ja maakonnandukogule kin-nitamiseks esitada.

Laadad Läänemaalt.

Maakonna-noukogu linnitas uue laata-de pidamise korrast Lääne maakonnas Edas-

pidi peetakse laatasid: Warblas, Saulepi wallas 25. aprillil ja 15. sept., Märjamaal 20. märtsil, 25. aprillil, 15. juunil, 2. okt. ja 20. det., Kärlbla kiri juures 5. märtsil ja 24. sept., Päri mõisa juures 2. mail ja 1. okt., Metpalugu külas, Emmaste wallas 9. märtsil ja 18. oktoobril.

Lääne maakonnawa-lituse laenu tähtaega pikendatud.

Wabariigi walitus on hiljuti otjustanud veel kord pikendada Lääne maakonnawa-lituse poolteitmiljoni-margalist laenu Eesti pangas — funi 1. aug. 1922. a.

Maakonnawa-litusele tegi walitus lohjeid, mis warustusoperatsioonidest jaadid summaid renteise Eesti panga jookswale arvele siis mäksa ning laen lõpusulikult 1. augustiks likvideerida.

Harijumaalt.

Hobusepasside kaotamist otustas Kohila wallandukogu mitte soovi-tatava tunnistada.

Walla-wa-lituse rewiedeerimine. Neil päevil rewiedeeris Kohila walla re-wisioni-kommisjon wallawa-lituse asjaaja-mist, kusjuures jee rahuloldawaaks tunnis-tati.

Harju maakonnawa-lituse bilans 31. detsembris 1921. a. oli 21.183.481 marka 54 penni.

ooo

Kõige suurema tööwõimega, — kõige wähem kütteainet, — tarvitab lihtsat ümberkäimist

maailma kõige parem Ameerika

traktor
Parrett'

Hind Emk. 475.000

Lähemaid teateid ja seletusi annab

Balti arade ja traktorite ühing

Peawolinik G.LANDMANN,

Tallinn, Suure Tatari uul. nr. 3, k. 10. Tel. 4-91. Postkast 312.

Saaremaalt.

Nõöömörtsukatöö Saaremaal.

28. aprillil hommikul varas märgasid Uuemõisa wallas ajuna Virossaare alevi elanikud ühest majast, kus 40-aastane poiss-mees Juhan Reila ütsinda elutses, suitin välja kivrat. Et asj sahtlane paistis ole-valt, mindi siis ja leiti Reila oma maga-mistoas furnult. Peas oli tal mitu haava, mis mingisuguse nüri-riistaga lõöndud. Üht-lasi siis magamistuba põlema sündud ja tuli siis tapeti kogu seha pruunis kõrmetud. Magamistoas asjad, samuti ka tuba ise olid pooleldi põlenud, kuna aga eestuba ja tööt hoopis wähem kannatada olid jaanud.

Arstilisel järelebaatul selgus, et tundide juba siis, kui ta veel elas, 4-5 baaria nüri-riistaga pähbe oli lõöndud. Siin need baawad igatahes elufardetavad ei olnud. Peale jelle leiti parempoolies riimao kultibaam, mille tagajärvel oli üts lüljetoni purustatud, kuna aga kui pifuti läbi leba loelenud ja seljast välja tulnud.

Estonia teaterRahepäeval, 11. mail.
Wilmast korda.**"Montmartre"**

Pierre Grondal's näid. 4 waat.

Algus kell pool 8 öhtul.

Reedel, 12. mail
Rahvateatris.**"Marion"**

Walter Broome' opereet 3 w.

Algus kell pool 8 öhtul.

1524

Estonia teater.

Raupäeval, 13. mail

Endise Moskva Suure teatri prima ballerina

V. A. Karalli

2-ne ja viimane

balletti-öhtu

Raastegev endise Peterburgi Maria teatri ballett solist R. M. Gorewa ja endise Peterburgi Maria teatri ballett artist R. J. Kiree.

Sümfoonia orkester hea R. Kulli juhatuse

Algus kell 8 öhtul.

Pääsetähed hinnas alandatud

Teatrilinn Estonia teatri kassas kella 10—11 ja öhtul k. 5—8.

1528

Dramateater

Reedel, 12. mail

Eestitenduses, näitejaht

Paul Sepp'a

tuluõhtus;

Leonti Andrejevi

"Ostean"

Tragödia 6 pildis.

Paul Sepp'a lavastus.

A. Turrandi dekoratsioonid.

G. Romarovi muusika.

Kostüümide kunstnik Rootsi

se õde järele valmistatud.

Algus kell 8 öhtul.

Raupäeval, 13. mail

Järeltsuulitus"

Robert Micheli näham. 4 w.

Algus kell 8 öhtul.

Pühapäeval, 14. mail

Hooaja lipp! Hooaja lipp!

Lasteetenduses.

Wilmast korda

"Kaval Ants**Põrgu Würst".**

Dr. Baloti muinaslookine lastemäng, laulude ja tantsudega, 5 pildis.

Algus kell 3 pääewal.

Pääsetähede eelmlük iga pääew kella 11—12 e. l. ja 5—8 öhtul

Dramateatrit kassas.

1531

Dr. Artur Tamm

Eesti ja suguhaigused.

Bastuvõtmine

iga pääew kella 4—1/2 pl.

Jaani tänaval nr. 6, krt. 8.

(Krediid pangaga majas).

Kontrollat 14—13.

Dr. O. Lepp

võtab vastu k. 9—10 ja 4—5

filmahaigete

Mene tänaval nr. 10, krt. 1

(Postkontori vastas).

1351

Estonia Muusika Osakond.Tallinna Seanci Keskus
Rahepäeval, 11. mail
kell pool 8 öhtul.**Helsingi Soome segakoori****"Kansallis Kuoro"**
kontsertEestlastes Palestrina, Paefielo,
Lasso, Rheinberger, Mendelssohn,
Genetz, Schalkowski helsi-
tööd.
Juhataja Armas Maasalo.
Pääsetähed 100—25 ml. eel-
müügil Estonia teatri kassas
1527**Estonia Muusika Osakond.**Eestonia kontsertsaalis
Reedel, 12 mail
kell pool 8 öhtul**Helsingi Soome segakoori****"Kansallis Kuoro"**
kontsertEestlastes: Kuula, Hanni-
lainen, Genetz, Sibelius, Ullima
Hermann, Borenius, Storri,
Krohn ja Maasalo helsitööd.
Juhataja: Armas Maasalo.
Pääsetähed 200—50 ml. eel-
müügil Estonia teatri kassas
1526**Estonia Muusika Osakond.**Eestonia kontsertsaalis
Reedel, 12 mail
kell pool 8 öhtul**"Kansallis Kuoro"**
kontsertEestlastes: Kuula, Hanni-
lainen, Genetz, Sibelius, Ullima
Hermann, Borenius, Storri,
Krohn ja Maasalo helsitööd.
Juhataja: Armas Maasalo.
Pääsetähed 200—50 ml. eel-
müügil Estonia teatri kassas
1528**Estonia Muusika Osakond.**Eestonia kontsertsaalis
Reedel, 12 mail
kell pool 8 öhtul**"Estonia"**
erakorraline
kontserton reebel 12. mail s. a.
kell 1/27 öhtul sellis kuu.

Pääsetähed:

1. Koosoleku juhatoja ja proto-
tolli kirjutaja valimine.

2. 1922/1923 a. eelarve finni-

tamine.

3. Tegelestade hoitu-laenu ja abi-

kaasa finnitamine.

4. Läbirääkimised.

Tähendus:

Ei ole loos-

ole wöhse lootutulnud liitmete

arvu pärast osutuseõnnistuline,

kell pool 8 öhtul

mis osutujate arvu peale wa-

tamata seaduslikult loetakse.

1516 Eestsethus.

Täpsustatakse.

Algus kella 3—4.

1533

Wannut. abw. abi

1508 Eestsethus.

Algus kella 3—4.

1369

U. Rann.

Algus kella 3—4.

1369

Palvekirju

1525

Algus kella 3—4.

1361

U. Rann.

Algus kella 3—4.